YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

15 päivänä syyskuuta 2005 *

Yhdistetyissä asioissa C-281/03 ja C-282/03,

joissa on kyse EY 234 artiklaan perustuvista ennakkoratkaisupyynnöistä, jotka College van Beroep voor het bedrijfsleven (Alankomaat) on esittänyt 26.6.2003 tekemillään päätöksillä, jotka ovat saapuneet yhteisöjen tuomioistuimeen 30.6.2003, saadakseen ennakkoratkaisun asioissa

Cindu Chemicals BV (C-281/03),

Rütgers VFT AG,

Touwen & Co. BV,

Pearl Paint Holland BV,

Elf Atochem Nederland BV,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

Zijlstra & Co. Verf BV,

Chemische Producten Struyk & Co. BV,

Van Swaay Schijndel BV,

Houtbereiding G. Rozendaal BV ja

Arch Timber Protection BV (C-282/03)

vastaan

College voor de toelating van bestrijdingsmiddelen,

Stichting Behoud Leefmilieu en Natuur Maas en Waalin osallistuessa asian käsittelyyn,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. W. A. Timmermans sekä tuomarit R. Silva de Lapuerta, J. Makarczyk, P. Kūris ja G. Arestis (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: F. G. Jacobs,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies M.-F. Contet,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 27.1.2005 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Cindu Chemicals BV ym., edustajanaan advocaat N. S. J. Koeman,

— Arch Timber Protection BV, edustajinaan advocaat J. P. L. van Marissing ja advocaat N. G. Engering,

— College voor de toelating van bestrijdingsmiddelen, edustajanaan advocaat R. J. M. van den Tweel,

— Stichting Behoud Leefmilieu en Natuur Maas en Waal, edustajanaan advocaat F. F. Scheffer,

— Alankomaiden hallitus, asiamiehinään H. G. Sevenster ja J. G. M. van Bakel,

— Tanskan hallitus, asiamiehenään J. Molde,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään F. Simonetti ja M. van Beek,

kuultuaan julkisasiamiehen 17.3.2005 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyynnöt koskevat tiettyjen vaarallisten aineiden ja valmisteiden markkinoille saattamisen ja käytön rajoituksia koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 27 päivänä heinäkuuta 1976 annetun neuvoston direktiivin 76/769/ETY (EYVL L 262, s. 201), sellaisena kuin se on muutettuna 20.12.1994 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 94/60/EY (EYVL L 365, s. 1), tulkintaa.

2 Nämä pyynnöt on esitetty asioissa, joista ensimmäisessä toisena osapuolena ovat Cindu Chemicals BV, Rütgers VFT AG, Touwen & Co. BV, Pearl Paint Holland BV, Elf Atochem Nederland BV, Zijlstra & Co. Verf BV, Chemische Producten Struyk & Co. BV, Van Swaay Schijndel BV ja Houtbereiding G. Rozendaal BV ja toisessa Arch Timber Protection BV ja molemmissa vastapuolena on College voor de toelating van bestrijdingsmiddelen (torjunta-aineiden hyväksymisestä vastaava virasto, jäljempänä CTB) ja joka koskee vaarallisten aineiden markkinoille saattamista ja käyttöä koskevaa lupaa.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön lainsäädäntö

Direktiivi 76/769

3 Direktiivissä 76/769, joka annettiin ETY:n perustamissopimuksen 100 artiklan (josta on tullut EY:n perustamissopimuksen 100 artikla, josta puolestaan on tullut EY 94 artikla) nojalla, asetetaan säännöksiä, joilla rajoitetaan eräiden vaarallisten aineiden ja valmisteiden markkinoille saattamista ja käyttöä. Direktiivin viiden ensimmäisen perustelukappaleen mukaan sillä pyritään useisiin tavoitteisiin, muun muassa väestön ja erityisesti tällaisia aineita käyttävien ihmisten suojeluun, ympäristön ja ihmisten elämän laadun suojeluun sekä sellaisten kaupan esteiden poistamiseen, jotka aiheutuvat alalla olemassa olevista kansallisista säännöksistä, jotka eroavat toisistaan kyseisten aineiden markkinoille saattamisen ja käytön edellytysten osalta ja jotka tästä syystä vaikuttavat suoraan yhteismarkkinoiden toteuttamiseen ja toimintaan.

4 Kyseisen direktiivin 1 artiklassa täsmennetään, että direktiivi koskee sen liitteessä I lueteltujen vaarallisten aineiden ja valmisteiden markkinoille saattamisen ja käytön rajoittamista yhteisön jäsenvaltioissa, edellä sanotun kuitenkaan rajoittamatta asiaa koskevien muiden yhteisön säännösten soveltamista. Direktiivin 2 artiklassa säädetään, että "jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että liitteessä lueteltuja vaarallisia aineita ja valmisteita voidaan saattaa markkinoille tai ottaa käyttöön ainoastaan liitteessä vahvistettujen edellytysten mukaisesti".

5 Direktiivin 79/769 liitteessä I luetellaan vaaralliset aineet ja valmisteet sekä niiden markkinoille saattamiselle ja käytölle asetetut rajoitukset. Kyseistä liitettä on muutettu useaan otteeseen erityisesti uusien vaarallisten aineiden ja valmisteiden lisäämiseksi siihen.

6 Direktiivin 76/769 muuttamisesta kahdeksannen kerran 21.12.1989 annetulla neuvoston direktiivillä 89/677/ETY (EYVL L 398, s. 19) lisättiin mainitussa liitteessä I olevaan 20 kohtaan arseeniyhdisteet. Kyseisen 20 kohdan 1 alakohdan b alakohdan mukaan mainittuja yhdisteitä ei saa käyttää sellaisina aineina eikä sellaisten valmisteiden aineosina, jotka on tarkoitettu käytettäväksi puun suojaukseen. Tässä tapauksessa kielto ei kuitenkaan koske CCA:n (kupari-kromi-arseeni) epäorgaanisten suolojen liuoksia, joita teollisuuslaitokset käyttävät puun tyhjiö- ja painekyllästämiseen. Lisäksi jäsenvaltiot voivat sallia alueellaan DFA-valmisteiden (dinitrofenoli-fluoridi-arseeni) käytön, kun nämä ovat tyyppiä, jota käytetään jo paikallaan olevien ja ilmajohtoja kannattavien puisten tolppien paikalla tapahtuvaan uudelleenkäsittelyyn. Tällaisia valmisteita saavat käyttää vain tyhjiö- tai painekyllästysmenetelmiä käyttävät ammattilaiset. Lopuksi mainitun 20 kohdan 2 alakohdassa täsmennetään, että kyseessä olevia yhdisteitä "ei saa käyttää sellaisina aineina eikä sellaisten valmisteiden aineosina, jotka on tarkoitettu teollisuuden vesien käsittelyyn niiden käytöstä riippumatta".

7 Direktiivillä 94/60 lisättiin direktiivin 76/679 liitteessä I olevaan 32 kohtaan aineet ja valmisteet, jotka sisältävät kreosoottia, kreosoottiöljyä tai kivihiilitervan tisleitä. Kyseisessä liitteessä olevassa 32.1 kohdassa säädetään, että mainittuja aineita ei saa

käyttää puun käsittelyyn, jos ne sisältävät enemmän kuin 0,005 massaprosenttia bentso-a-pyreeniä ja/tai enemmän kuin 3 massaprosenttia veteen uuttuvia fenoleja. Lisäksi tällä tavalla käsitellyn puun saattaminen markkinoille on kiellettyä. Poikkeuksena edellä mainittuun 32.1 kohdan i alakohdan mukaan kyseisiä aineita saa käyttää puun käsittelyyn teollisuuslaitoksissa, jos ne sisältävät bentso-a-pyreeniä ja veteen uuttuvia fenoleja edellä mainittuja raja-arvoja vähemmän. Lopuksi mainitun 32.1 kohdan ii alakohdan mukaan kyseisen kohdan i alakohdan mukaisesti käsitellyn, markkinoille ensimmäistä kertaa saatetun puun käyttö on sallittua ainoastaan ammatti- ja teollisuuskäytössä, esimerkiksi rautateiden yhteydessä.

Direktiivi 98/8/EY

8 Biosidituotteiden markkinoille saattamisesta 16 päivänä helmikuuta 1998 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 98/8/EY (EYVL L 123, s. 1) pyritään luomaan järjestelmä, jolla säännellään biosidituotteiden hyväksymistä ja niiden markkinoille saattamista jäsenvaltioissa ja jolla luodaan yhteisön tasolla positiiviluettelo tehoaineista, joita biosidituotteissa voidaan käyttää.

9 Direktiivin 98/8 26 perustelukappaleessa täsmennetään, että "koska tämän direktiivin ja erityisesti tarkistusohjelman lopullinen täytäntöönpano vaatii vielä useita vuosia, direktiivi 76/769/ETY tarjoaa puitteet positiiviluettelon kehittämiseksi edelleen siten, että rajoitetaan tiettyjen tehoaineiden ja niitä sisältävien tuotteiden tai tuoteryhmien markkinointia ja käyttöä".

10 Direktiivin 98/8 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetään, että tässä direktiivissä "biosidituotteilla" tarkoitetaan "tehoaineita tai yhtä tai useampaa tehoainetta sisältäviä valmisteita käyttäjälle toimitettavassa muodossa, jotka on tarkoitettu kemiallisesti tai biologisesti tuhoamaan, torjumaan tai tekemään haitattomaksi haitallisia eliöitä, estämään niiden vaikutusta tai rajoittamaan muulla tavoin niiden esiintymistä". Mainitussa säännöksessä vahvistetaan lisäksi, että kyseisen direktiivin liitteessä V on täydellinen luettelo 23 tuotetyypistä sekä ohjeellinen kuvaus kustakin tyypistä.

11 Direktiivin 5 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetään, että jäsenvaltiot saavat hyväksyä biosidituotteen vain, jos "siinä esiintyvä tehoaine sisältyy tai siinä esiintyvät tehoaineet sisältyvät liitteeseen I tai I A ja jos liitteissä esitetyt vaatimukset täyttyvät".

12 Edellä mainitun direktiivin 16 artiklan 1 kohdassa, jossa luodaan siirtymäkauden järjestelmä, säädetään seuraavaa:

"Poiketen edelleen 3 artiklan 1 kohdasta, 5 artiklan 1 kohdasta sekä 8 artiklan 2 ja 4 kohdasta ja sen estämättä, mitä on säädetty 2 ja 3 kohdassa, jäsenvaltio voi kymmenen vuoden aikana [14.5.2000 lähtien] jatkaa nykyistä järjestelmäänsä tai käytäntöään biosidituotteiden markkinoille saattamiseksi. Jäsenvaltio voi erityisesti hyväksyä olemassa olevien kansallisten sääntöjen mukaisesti sellaisia tehoaineita sisältävän biosidituotteen markkinoille saattamisen alueellaan, jota ei ole sisällytetty liitteeseen I tai I A kyseisen tuotetyypin kohdalle. Tällaisten tehoaineiden on oltava markkinoilla 34 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna päivänä muihin kuin 2 artiklan 2 kohdan c ja d alakohdassa määriteltyihin tarkoituksiin käytettävän biosidituotteen tehoaineina."

Kansallinen lainsäädäntö

13 Torjunta-aineista vuonna 1962 annetussa Alankomaiden laissa (Bestrijdingsmiddelenwet 1962, Stbl. 1962, nro 288; jäljempänä vuoden 1962 laki) säädetään lupajärjestelmästä torjunta-aineiden markkinoille saattamiseksi ja niiden käyttämiseksi. Tältä osin mainitun lain 1 b §:ssä säädetään itsenäisen hallinnollisen elimen, CTB:n luomisesta, jonka tehtävänä on kyseisen lain mukaisesti ratkaista torjunta-aineiden markkinoille saattamista koskevat lupahakemukset ja tarvittaessa määrittää myönnettävien lupien voimassaoloaika.

14 Vuoden 1962 lain 2 §:ssä kielletään sellaisten torjunta-aineiden, jotka eivät ole hyväksyttyjä kyseisen lain mukaan, toimittaminen ja tuominen Alankomaiden kuningaskunnan alueelle sekä niiden hallussapito, varastointi ja käyttö mainitulla alueella. Kyseisen lain 3 §:ssä täsmennetään, että torjunta-aine on hyväksytty ainoastaan, jos se täyttää tässä pykälässä ja saman lain 3 a §:ssä esitetyt yksityiskohtaiset vaatimukset.

15 Vuoden 1962 lain 4 §:n mukaan torjunta-ainetta koskevan lupahakemuksen tai luvan voimassaolon pidennyshakemuksen esittämisessä on noudatettava tiettyjä muodollisia sääntöjä, jotka on pääosiltaan esitetty torjunta-aineiden hyväksymisestä vuonna 1995 annetussa asetuksessa (Regeling toelating bestrijdingsmiddelen 1995, Stcrt. 1995, nro 41), ja mainitut hakemukset tutkitaan ainoastaan, mikäli niiden tueksi esitetään täydellinen asiakirja-aineisto mainitussa laissa säädettyjen ja siihen perustuvien kriteereiden mukaisesti.

16 Vuoden 1962 lain 7 §:n perusteella CTB päättää saman lain 4 §:ssä tarkoitetun luvan peruuttamisesta muun muassa, jos lain 3 §:ssä ja 3 a §:ssä säädetyt tai noihin pykäliin perustuvat edellytykset eivät täyty tai eivät enää täyty. Kyseisen lain 8 §:n mukaan asianosaiset voivat kuitenkin hakea muutosta kyseisenlaiseen päätökseen College van Beroep voor het bedrijfslevenissä.

17 Lopuksi vuoden 1962 lain 3 a §:n nojalla muualla kuin maanviljelyssä käytettävien torjunta-aineiden ympäristölupaa koskevista edellytyksistä vuonna 1998 tehdyssä päätöksessä (Besluit milieutoelatingseisen niet-landbouwbestrijdingsmiddelen, Stbl. 1998, nro 499) edellytetään, että biosidituotteen tehoaineesta tehdään riskiarviointi ympäristönsuojelun kannalta tarpeellisten toimenpiteiden määrittämiseksi.

Pääasian oikeudenkäynti ja ennakkoratkaisukysymykset

18 Asian C-281/03 taustalla olevassa pääasian oikeudenkäynnissä on kyse biosidituotteiden, eli muualla kuin maanviljelyssä käytettävien torjunta-aineiden, joita käytetään puunsuoja-aineina ja joiden perustana oleva tehoaine on kivihiilitervan tisle (karbolineumi ja kreosoottiöljy). Kivihiilitervan tisleet mainitaan direktiivin 76/769, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 94/60 (jäljempänä direktiivi 76/769), liitteessä I olevassa 32 kohdassa.

19 Helmikuussa 1996 CTB ilmoitti pääasian kantajille, jotka olivat kivihiilitervan tislettä sisältäviä biosidituotteita koskevien lupien haltijoita, aikomuksestaan yhtäältä lakkauttaa kolmen vuoden määräajan kuluttua myöntämänsä luvan puunsuoja-aineiden osalta tilanteissa, joissa käsitelty puu saattoi joutua välittömään kosketukseen veden (erityisesti pohjavesien) kanssa ja toisaalta jatkaa viidellä vuodella niitä lupia, jotka oli myönnetty muihin käyttötarkoituksiin kuivassa ympäristössä sillä edellytyksellä, että kyseisten lupien haltijat toimittavat sille täsmällisempiä tietoja. Pääasian kantajat esittivät sittemmin CTB:lle pidennyshakemuksia eräiden sellaisten lupien osalta, joiden voimassaolo päättyi.

20 CTB päätti 1.10.1999 jatkaa 1.7.2001 saakka niiden lupien voimassaoloa, jotka koskivat kuivassa ympäristössä käytettäviä karbolineumi- ja kreosoottiöljypohjaisia puunsuoja-aineita.

21 Vuonna 2000 CTB ilmoitti pääasian kantajille yhtäältä, että kyseisten tuotteiden hyväksyttävyyden arviointia on tiukennettava siten, että se on yhteisön tasolla direktiivin 98/8 puitteissa edellytetyn arvioinnin mukainen, ja toisaalta, että jatkaakseen kyseessä olevia tuotteita koskevien lupien voimassaoloa 1.7.2001 jälkeen mainittujen yritysten oli toimitettava sille täydellinen asiakirja-aineisto, joka sisältää täsmällisemmät tiedot sekä kyseisten tuotteiden vaikutuksista ympäristöön ja ihmisen toksikologiaan että tuotteita käyttäville aiheutuvista vaaroista.

22 CTB päätti 27.7.2001 — takautuvin vaikutuksin 1.7.2001 lähtien — pidentää 1.11.2001 saakka niiden lupien voimassaoloa, jotka se oli myöntänyt kivihiilitervan tisleisiin perustuville biosideille.

23 CTB teki 25.10.2001 vuoden 1962 lain nojalla päätökset, joilla se hylkäsi hakemukset, joilla pyydettiin eräiden karbolineumi- ja kreosoottiöljypohjaisia puunsuoja-aineita koskevien lupien voimassaolon pidentämistä, koska hakemuksiin liittyvät asiakirjat olivat puutteellisia. Pääasian kantajat ilmoittivat CTB:lle 9.11.2001 päivätyllä kirjeellä riitauttavansa nämä päätökset ja vetosivat pääasiassa siihen, että edellä mainitussa laissa säädetty lupien voimassaolon pidennyshakemuksia koskeva menettely on direktiivin 76/769 vastainen.

24 CTB hylkäsi 28.6.2002 tekemällään päätöksellä perusteettomina valitukset, jotka asianomaiset pääasian kantajat tekivät CTB:n 25.10.2001 tekemistä päätöksistä. Mainitut kantajat hakivat 7.8.2002 tähän päätökseen muutosta College van Beroep voor het bedrijfslevenissä, joka esitti asiasta ennakkoratkaisupyynnön yhteisöjen tuomioistuimelle.

25 Pääasian oikeudenkäynti asiassa C-282/03 koskee puunsuojauksessa käytettävää biosidituotetta, jonka nimi on "Superwolmanzout-CO" ja joka sisältää CCA-yhdisteitä, joiden osalta CTB on myöntänyt Arch Timber Protection BV:lle 1.6.2005 saakka voimassa olevan luvan. Kyseiset yhdisteet mainitaan direktiivin 76/769 liitteessä I olevassa 20 kohdassa.

26 Vuoden 1962 lain 7 §:n nojalla CTB peruutti 31.8.2001 ja 14.9.2001 tekemillään päätöksillä 14.3.2002 lähtien edellä mainitulle yhtiölle myönnetyn luvan Superwolmanzout-CO:n osalta ja hylkäsi kyseisen yhtiön vuonna 1997 esittämän mainittua tuotetta koskevan luvan voimassaolon pidentämishakemuksen. Viimeksi mainittu riitautti 11.10.2001 päivätyllä kirjeellä nämä päätökset CTB:ssä.

27 CTB hylkäsi 2.8.2002 perusteettomina valitukset, jotka Arch Timber Protection BV teki CTB:n 31.8.2001 ja 14.9.2001 tekemistä päätöksistä. Mainittu yhtiö haki 6.8.2002 näihin hylkäyspäätöksiin muutosta College van Beroep voor het bedrijfslevenissä, joka esitti asiasta ennakkoratkaisupyynnön yhteisöjen tuomioistuimelle.

28 Molemmissa pääasian oikeudenkäynneissä kantajat väittävät, että koska kyseessä olevat tuotteet täyttävät direktiivissä 76/769 asetetut markkinoille saattamista ja käyttöä koskevat edellytykset, mainitulla direktiivillä myönnetään niille oikeus saada kyseisiä tuotteita koskeva lupa. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan tällä päättelyllä esitetään ratkaistavaksi kysymys siitä, sisältyykö mainittuun direktiiviin tyhjentävät säännöt siinä tarkoitettujen aineiden osalta vai päinvastoin jätetäänkö direktiivissä jäsenvaltioille mahdollisuus asettaa alalla kansallisella tasolla vuoden 1962 laissa säädettyjen kaltaisia ylimääräisiä edellytyksiä.

29 Koska College van Beroep voor het bedrijfsleven arvioi, että direktiivissä 76/769 ei anneta selkeää vastausta siihen, voivatko jäsenvaltiot asettaa kyseisen direktiivin liitteessä I mainittujen aineiden markkinoille saattamiselle ja käytölle muita kuin tässä direktiivissä säädettyjä edellytyksiä, se päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää kaikissa kyseessä olevissa asioissa yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Sallitaanko direktiivissä [76/769] se, että jäsenvaltio asettaa ylimääräisiä edellytyksiä sellaisen biosidituotteen markkinoille saattamiselle ja käytölle, jonka tehoaine mainitaan direktiivin liitteessä I?"

30 Yhteisöjen tuomioistuimen presidentin 28.8.2003 antamalla määräyksellä asiat C-281/03 ja C-282/03 yhdistettiin kirjallista ja suullista käsittelyä sekä tuomion antamista varten.

Ennakkoratkaisukysymys

31 On ilmeisen selvää, että kyseessä olevat biosidituotteet kuuluvat direktiivin 76/769 liitteessä I olevien 20 ja 32 kohdan soveltamisalaan.

32 CTB ja Stichting Behoud Leefmilieu en Natuur Maas en Waal (elävän ympäristön ja luonnon suojelemiseksi perustettu Maasin ja Waalin säätiö, jäljempänä säätiö) sekä Alankomaiden ja Tanskan hallitukset väittävät kuitenkin, että pääasiassa kyseessä olevien biosidituotteiden käyttöä säännellään direktiivillä 98/8, jossa — koska kyseessä on erityissäännös, jolla on etusija suhteessa direktiiviin 76/769, josta kansallinen tuomioistuin pyysi tulkintaa — sallitaan jäsenvaltioiden joka tapauksessa asettavan kyseisten tuotteiden markkinoille saattamiselle ja käytölle ankarampia edellytyksiä.

33 Sikäli kuin direktiiviin 76/769 sisältyy säännöksiä, jotka koskevat pääasiassa kyseessä olevia biosidituotteita, jotka ovat direktiivin 98/8 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa esitetyn määritelmän mukaisia ja joiden osalta tämä viimeksi mainittu direktiivi todellakin muodostaa erityissäännöksen, yhteisöjen tuomioistuimen on aluksi ratkaistava kysymys mainittujen kahden direktiivin välisestä suhteesta ja määritettävä erityisesti se, mikä merkitys nyt esillä olevassa asiassa jälkimmäisellä direktiivillä voi olla ensimmäisen direktiivin soveltamiseen.

34 Tältä osin on muistutettava, että direktiivin 98/8 5 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetään, että jäsenvaltiot saavat hyväksyä biosidituotteen vain, jos siinä esiintyvä tehoaine sisältyy tai siinä esiintyvät tehoaineet sisältyvät liitteeseen I tai I A ja jos liitteissä esitetyt vaatimukset täyttyvät.

35 Kuten julkisasiamies toteaa ratkaisuehdotuksensa 62 kohdassa, asiassa on kuitenkin osoitettu, että pääasian tosiseikkojen tapahtumahetkellä direktiivin 98/8 liitettä I ja I A ei ollut vielä annettu. Tämän seurauksena jäsenvaltiot eivät mitenkään voineet säädellä tämän direktiivin perusteella kyseessä olevien biosidituotteiden hyväksymistä, koska tällä direktiivillä tavoiteltua harmonisointia ei ollut tuohon mennessä vielä toteutettu (ks. vastaavasti asia C-443/02, Schreiber, tuomio 15.7.2004, Kok. 2004, s. I-7275, 20 kohta).

36 Lisäksi vaikka direktiivin 98/8 16 artiklan 1 kohdassa säädetään kymmenen vuoden siirtymäkaudesta, jonka aikana jäsenvaltiot voivat jatkaa voimassa olevaa järjestelmäänsä biosidituotteiden markkinoille saattamiseksi, jäsenvaltioiden on silti edelleen noudatettava myös muita yhteisön lainsäädännön säännöksiä. Tältä osin kyseisen direktiivin 26 perustelukappaleesta ilmenee, että direktiivin lopullista täytäntöönpanoa — jonka oletetaan vievän useita vuosia — odotettaessa, direktiivi 76/769 tarjoaa puitteet sellaiset tehoaineet, joita voidaan käyttää biosidituotteissa,

sisältävän positiiviluettelon kehittämiseksi siten, että rajoitetaan tiettyjen tehoaineiden ja tuotteiden markkinointia ja käyttöä. Lisäksi direktiivin 98/8 1 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädetään, että, kyseistä direktiiviä sovelletaan "sen vaikuttamatta yhteisön asiaa koskeviin säännöksiin tai niiden mukaisesti toteutettaviin toimenpiteisiin, erityisesti [direktiiviin 76/769]".

37 Tästä seuraa se, että mikäli jäsenvaltio haluaa kyseisen siirtymäkauden aikana säännellä direktiivin 76/769 soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden markkinoille saattamista tai käyttöä, jäsenvaltion kansallisten säännösten on oltava direktiivin mukaisia.

38 Edellä esitetystä seuraa, että vastoin CTB:n, säätiön ja Tanskan ja Alankomaiden hallitusten esittämää kantaa, direktiivillä 98/8 ei voi nyt esillä olevassa asiassa olla vaikutusta direktiivin 76/769 soveltamiseen.

39 Täten, kuten kansallinen tuomioistuin on pyytänyt, direktiivillä 76/769 toteutetun harmonisoinnin tasoa on arvioitava sen määrittämiseksi, oikeutetaanko mainitussa direktiivissä se, että jäsenvaltiot asettavat kansallisella tasolla vuoden 1962 laissa säädettyjen kaltaisia ylimääräisiä edellytyksiä sellaisen biosidituotteen markkinoille saattamiselle ja käytölle, jonka tehoaine mainitaan kyseisen direktiivin liitteessä I.

40 Säätiön ja Tanskan ja Alankomaiden hallitusten mukaan mainitulla direktiivillä — jolla toteutetaan ainoastaan vähimmäisharmonisointi — sallitaan se, että jäsenvaltiot asettavat ylimääräisiä edellytyksiä.

41 Tältä osin on muistettava yhtäältä, että direktiivi 76/769 perustuu ETY:n perustamissopimuksen 100 artiklaan ja että direktiiviin sittemmin direktiiveillä 89/677 ja 94/60 tehtyjen muutosten, joilla ensin mainitun direktiivin liitteeseen I lisättiin arseenia ja kreosoottia koskevat 20 ja 32 kohta, oikeudellinen perusta on ETY:n perustamissopimuksen 100 a artikla (josta on tullut EY:n perustamissopimuksen 100 a artikla, josta puolestaan on muutettuna tullut EY 95 artikla) ja EY:n perustamissopimuksen 100 a artikla. Mainituilla artikloilla pyritään lähentämään jäsenvaltioiden lainsäädäntöä sisämarkkinoiden toteuttamista ja toimintaa silmällä pitäen.

42 Toisaalta direktiivin 76/769 neljännestä ja viidennestä perustelukappaleesta ilmenee, että direktiivi muodostaa harmonisointitoimenpiteen, jolla pyritään sellaisten kaupan esteiden poistamiseen, jotka aiheutuvat alalla olemassa olevista erilaisista kansallisista säännöksistä, jotka vaikuttavat suoraan yhteismarkkinoiden toteuttamiseen ja toimintaan.

43 Näin ollen sekä direktiivin oikeudellisesta perustasta että sen perustelukappaleista ilmenee, että sillä pyritään pääasiassa kyseessä olevien aineiden kaupan esteiden poistamiseen yhteismarkkinoilla.

44 Kuten julkisasiamies huomauttaa ratkaisuehdotuksensa 37 kohdassa, direktiivin 76/769 tavoitetta ei voitaisi saavuttaa, jos jäsenvaltioilla olisi vapaus laajentaa direktiivissä säädettyjä velvollisuuksia. Kyseisen direktiivin säännökset ovat luonteeltaan tyhjentäviä, ja se, että jäsenvaltiot pitävät voimassa tai toteuttavat muita kuin mainitussa direktiivissä säädettyjä toimenpiteitä, on ristiriidassa direktiivin päämäärän kanssa (ks. vastaavasti asia 148/78, Ratti, tuomio 5.4.1979, Kok. 1979, s. 1629, Kok. Ep. IV, s. 473, 25–27 kohta ja asia 278/85, komissio v. Tanska, tuomio 14.10.1987, Kok. 1987, s. 4069, 22 kohta).

45 Direktiivin 76/769 tällainen tulkinta saa lisäksi vahvistusta direktiivin 2 artiklasta, jossa säädetään, että "jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että liitteessä lueteltuja vaarallisia aineita ja valmisteita voidaan saattaa markkinoille tai ottaa käyttöön ainoastaan liitteessä vahvistettujen edelly-

tysten mukaisesti". Kyseisen artiklan sanamuodosta ilmenee, että kun aine tai tuote mainitaan kyseisen direktiivin liitteessä, jäsenvaltiot voivat asettaa niiden markkinoille saattamiselle ja käytölle ainoastaan kyseisessä liitteessä säädettyjä edellytyksiä.

46 Direktiivin 76/769 1 artiklan mukaan direktiivi koskee siinä tarkoitettujen vaarallisten aineiden ja valmisteiden markkinoille saattamisen ja käytön rajoittamista, "edellä sanotun kuitenkaan rajoittamatta asiaa koskevien muiden yhteisön säännösten soveltamista". Tämän seurauksena, kun tilanteeseen soveltuvat muut yhteisön säännökset, joissa kyseisten aineiden ja valmisteiden markkinoille saattamiselle ja käytölle asetetaan erityisiä edellytyksiä, nämä säännökset on otettava huomioon.

47 Lopuksi on täsmennettävä, että jos jäsenvaltio haluaa tilanteessa, jossa direktiivi on annettu EY 95 artiklan perusteella, kuitenkin pitää voimassa tai ottaa käyttöön kansallisia säännöksiä, jotka ovat erilaisia kuin lainsäädäntöjen yhdenmukaistamiseksi annetussa direktiivissä säädetyt säännökset ja jotka liittyvät muun muassa ympäristönsuojeluun, se voi EY 95 artiklan 4 tai 5 kohdan perusteella ilmoittaa Euroopan yhteisöjen komissiolle näistä säännöksistä ja perusteista niiden voimassa pitämiselle tai käyttöön ottamiselle.

48 Kuten julkisasiamies toteaa ratkaisuehdotuksensa 76 kohdassa, Alankomaiden kuningaskunta on kaksi kertaa pyytänyt, että komissio tekee EY 95 artiklan mukaisesti päätöksen Alankomaiden kreosoottia koskevan lainsäädännön eräistä näkökohdista, joilla ei tosin ole mitään yhteyttä pääasiassa kyseessä oleviin kansallisiin säännöksiin, ja komissio on tehnyt kyseisiin pyyntöihin perustuvat päätökset.

49 Tässä tilanteessa esitettyyn kysymykseen on vastattava siten, että direktiiviä 76/769 on tulkittava siten, että siinä ei sallita jäsenvaltion asettavan sellaisen biosidituotteen markkinoille saattamiselle ja käytölle, jonka tehoaine mainitaan direktiivin liitteessä I, muita kuin tässä direktiivissä säädettyjä edellytyksiä, tämän kuitenkaan rajoittamatta alaa koskevien sellaisten muiden yhteisön säännösten soveltamista, joilla asetetaan kyseiselle tuotteelle erityisiä edellytyksiä.

Oikeudenkäyntikulut

50 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asiat seuraavasti:

Tiettyjen vaarallisten aineiden ja valmisteiden markkinoille saattamisen ja käytön rajoituksia koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 27 päivänä heinäkuuta 1976 annettua neuvoston direktiiviä 76/769/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna 20.12.1994 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 94/60/EY, on tulkittava siten, että siinä ei sallita jäsenvaltion asettavan sellaisen biosidituotteen markkinoille saattamiselle ja käytölle, jonka tehoaine mainitaan direktiivin liitteessä I, muita kuin tässä direktiivissä säädettyjä edellytyksiä, tämän kuitenkaan rajoittamatta alaa koskevien sellaisten muiden yhteisön säännösten soveltamista, joilla asetetaan kyseiselle tuotteelle erityisiä edellytyksiä.

Allekirjoitukset